

การประเมินการใช้หลักสูตรภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนสารวิทยา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร
The Evaluation of Japanese Curriculum Implementation at Sarawittaya
School, Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2

นกแก้ว คล้ายสอน (Nokkaew Klaison)¹ พิกุล เอกวางกูร (Pikun Ekwarangkoon)²
และ วารุณี ลัภนโชคดี (Warunee Lapanachokdee)³

Received: July 12, 2020

Revised: November 28, 2020

Accepted: December 25, 2020

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินความเหมาะสมและเพียงพอด้านปัจจัยนำเข้าของการนำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นไปใช้ 2) ประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการในการนำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นไปใช้ และ 3) เพื่อประเมินความสำเร็จของผลที่เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการนำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นไปใช้ ประชากรเป็นผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ (ฝ่ายบริหาร) จำนวน 1 คน ครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 3 คน นักเรียนแผนการเรียนรู้อาเซียน ภาษาญี่ปุ่น หลักสูตรภาษาญี่ปุ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 117 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบสอบถามนักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านปัจจัยนำเข้าของการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า การจัดสรรครูมีความรู้ความสามารถตรงสาขาภาษาญี่ปุ่นอย่างเหมาะสม ด้านงบประมาณจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยได้จัดสรรทั้งเงินอุดหนุนและเงินรายได้สถานศึกษา

สื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนทางด้านสื่อวัฒนธรรมยังไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน สิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน 2) ด้านกระบวนการในการดำเนินการหลักสูตร พบว่า การจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความแตกต่างกันทำให้ต้องปรับกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ไม่ตรงกับโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ มีการปรับตามความเหมาะสมของบริบท ความยืดหยุ่นของผู้เรียน กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้มีหลากหลาย การวัดและประเมินผล ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามผลการเรียนรู้ที่ได้รับไว้ในโครงสร้างรายวิชา และ 3) ความสำเร็จของผลที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรภาษาญี่ปุ่น พบว่า นักเรียนมีทักษะในการใช้ภาษาญี่ปุ่นกับการโต้ตอบ สนทนากับครูผู้สอนและเพื่อน สร้างความมั่นใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่นครูผู้สอนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องส่งผลให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน การเปิดหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นได้สร้างชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนเป็นจำนวนมาก โรงเรียนได้รับรางวัลต่าง ๆ ซึ่งเป็นการประกันคุณภาพของหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น ที่การันตีถึงผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

M.Ed. Student, Kasetsart University

^{2,3} อาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Advisor, Kasetsart University

คำสำคัญ: การประเมิน หลักสูตรภาษาญี่ปุ่น แนวคิด
เชิงระบบ

Abstract

This study aimed to 1) assess the suitability and adequacy of the inputs for implementing Japanese curriculum, 2) assess the suitability of the process for implementing Japanese curriculum and, 3) assess the achievement of the outcomes according to the objectives of the implementing Japanese Curriculum. The samples of this study consisted of the vice director of Academic Affair (administration), three high school Japanese teachers, and 117 Japanese language program students (Matthayomsuksa 4-6). The research instruments were the interview forms and the questionnaire. The statistics were mean, standard deviation, and content analysis.

The results of the research revealed that 1) Input factors of Japanese curriculum implementation aspect was the school has recruited teachers who graduated in Japanese Major. Budget management for learning management for learners, the school has allocated both subsidies and school income. Cultural media is not enough for the needs of students. Facilities are enough for the needs of students. 2) The aspect of implementing process of curriculum showed that students' individual differences effected to course outlines, teachers have adjusted their learning activities so they don't correspond with the course outlines and learning outcomes as the curriculum has set. Learning activities were adjusted and flexible with the students and context and assessments were suitable with the learning outcomes; therefore, the students, teachers, and school were successful and 3) the achievement of Japanese curriculum implementation has shown that Japanese program students have language skill to interact with teachers and friends. The students are confident in using Japanese. Teachers have been continuously developed knowledge and teaching and learning management. The Japanese curriculum is famous and acceptable for parents. The school receives awards that guarantee the achievement of Japanese curriculum implementation.

Keywords: Evaluation, Japanese Curriculum, IPO Model

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 โลกยิ่งเห็นความสำคัญของภาษาต่างประเทศชัดเจนมากขึ้นเพราะภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญของโลกาภิวัตน์ นอกจากภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากล จะมีบทบาทสำคัญแล้ว ภาษาอื่นก็มีความสำคัญ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สอนที่สำคัญ ให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการและก้าวสู่มาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับในระดับสากล สถานศึกษาหลายแห่ง ทั้งภาครัฐและเอกชนได้เปิดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สอนเพิ่มมากขึ้น เพื่อทางเลือก สำหรับผู้เรียนในการเรียนรู้ภาษาต่าง ๆ โดยหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2551 ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในระดับโรงเรียนที่เปิดสอนเป็นโปรแกรม และวิชาเลือกสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เช่นเดียวกับภาษาต่างประเทศอื่น ๆ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2556)

ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่สำคัญมากในปัจจุบันเนื่องจากประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นอันดับสามของโลก และเป็น 1 ในประเทศที่เข้าร่วมเป็นประชาคมอาเซียน เนื่องจากประเทศญี่ปุ่นเป็นคู่ค้ารายใหญ่ของไทย โดยประเทศไทยนำเข้าสินค้าจากประเทศญี่ปุ่นมากเป็นอันดับหนึ่งของประเทศคู่ค้า จากความสำคัญของภาษาญี่ปุ่น กระทรวงศึกษาธิการได้พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นให้สอดคล้องตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้วยการจัดทำมาตรฐานสาระการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานหลักสูตร 3 ปี (ม.4-6) เพื่อให้สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนของตน และเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

โรงเรียนสารวิทยาเป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 ได้จัดหลักสูตรที่เปิดสอนแผนการเรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมศึกษาตอน

ปลาย ต่อมาในปีการศึกษา 2553 โรงเรียนสารวิทยา ร่วมกับโรงเรียนต่าง ๆ ที่จัดสอนภาษาญี่ปุ่นทั่วประเทศ พร้อมผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาญี่ปุ่น มาจัดทำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นขึ้นใหม่ เพื่อให้ทุกโรงเรียนได้มีแนวทางและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นได้ดีขึ้น ซึ่งโรงเรียนสารวิทยาได้นำหลักสูตรดังกล่าวมาใช้จัดการเรียนการสอนนับแต่ปีการศึกษา 2553 เป็นต้นมา ปัจจุบันนี้ รวมระยะเวลามา 10 ปี การดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของโรงเรียนสารวิทยาที่ผ่านมา ยังขาดสารสนเทศสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ขาดการรายงานผลที่แสดงความเชื่อมโยงการดำเนินงานหลักสูตรทั้งในด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพต่อไป

การดำเนินงานของหลักสูตรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากการพัฒนาหลักสูตรแล้ว การประเมินหลักสูตรจึงมีความสำคัญและมีความจำเป็น เพราะจะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตร คือ กระบวนการเก็บรวบรวมและศึกษาข้อมูล รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตรวจสอบหลักสูตร และตัดสินว่าหลักสูตรมีคุณค่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้พบว่า มีรูปแบบการประเมินที่ใช้หลายรูปแบบ สำหรับการประเมินการใช้หลักสูตรภาษาญี่ปุ่นผู้วิจัยใช้รูปแบบการประเมินโดยใช้แนวคิดเชิงระบบ (IPO Model) เนื่องจากเป็นรูปแบบที่ช่วยให้ผู้ประเมินเห็นความสอดคล้องเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจนระหว่างปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร กระบวนการดำเนินงานหลักสูตร และผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานหลักสูตร ดังนั้นการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ตามแนวคิด (IPO Model) จะทำให้ได้สารสนเทศอย่างรอบด้านเกี่ยวกับหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นสำหรับผู้บริหารโรงเรียนสารวิทยา ครูผู้สอนนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินความเหมาะสมและเพียงพอด้านปัจจัยนำเข้าของการนำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสารวิทยาไปใช้
2. เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการในการนำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสารวิทยาไปใช้
3. เพื่อประเมินความสำเร็จของผลที่เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการนำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสารวิทยาไปใช้

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย

1. ปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร ประกอบด้วย ความเหมาะสมเพียงพอของครู การเตรียมความพร้อมของครู ความเหมาะสมเพียงพอของงบประมาณ ความเหมาะสมในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนการสอน
2. กระบวนการในการนำหลักสูตรไปใช้ ประกอบด้วย ความเหมาะสมของการจัดการเรียน การสอนการใช้สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ ตลอดจนการบริหารจัดการหลักสูตร
3. ผลสำเร็จของการนำหลักสูตรไปใช้ ประกอบด้วย

3.1 ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน (1) นักเรียนมีความรู้ สามารถสื่อสารเป็นภาษาญี่ปุ่นได้ทั้ง 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน (2) นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่นทั้งด้าน ภาษา วัฒนธรรม และสังคมญี่ปุ่น (3) นักเรียนใช้ภาษาแสวงหาความรู้ ศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องราว และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาเพื่อเข้าถึงปรัชญาและวิถีคิดและวิถีชีวิตของคนญี่ปุ่น และ (4) นักเรียนสามารถเปรียบเทียบและถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยด้วยภาษาญี่ปุ่นอย่างสร้างสรรค์และมีเจตคติที่ดีต่อภาษาญี่ปุ่น

3.2 ผลที่เกิดขึ้นกับครู (1) ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการจัดการเรียนการสอน (2) ครูสามารถจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ

เป้าหมายของหลักสูตร (3) ครุมีโอกาสในการวิเคราะห์ และพัฒนาหลักสูตร

3.3 ผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน (1) โรงเรียน เป็นที่ยอมรับจากผู้ปกครอง จากการที่โรงเรียนวิเคราะห์ ความพร้อมจากการเปิดหลักสูตร (2) โรงเรียนมีการ จัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม (3) โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกและจัดแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูลในการประเมินครั้งนี้ คือ รอง ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ (ฝ่ายบริหาร) โรงเรียนสาร- วิทยา จำนวน 1 คน ครูสอนภาษาญี่ปุ่น หลักสูตร ภาษาญี่ปุ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาร- วิทยา จำนวน 3 คน นักเรียนแผนการเรียนภาษาญี่ปุ่น หลักสูตรภาษาญี่ปุ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสารวิทยา ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 117 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร มีลักษณะเป็น แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประเด็นการสัมภาษณ์ ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับด้านปัจจัยนำเข้า ของหลักสูตรในด้านครู การเตรียมครู งบประมาณ การ จัดตั้งอำนวยความสะดวก แหล่งเรียนรู้ และสื่อการ เรียนการสอน ด้านกระบวนการในการนำหลักสูตรไป ใช้ ในด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร และการวัดและประเมินผลการศึกษา รวมทั้งการบริหารจัดการหลักสูตร และด้านผลที่ เกิดขึ้นในด้านผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ครู และโรงเรียน

2. แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอน มีลักษณะเป็น แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประเด็นการสัมภาษณ์ ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับด้านปัจจัยนำเข้า ของหลักสูตรในด้านครู การเตรียมครู งบประมาณ การ จัดตั้งอำนวยความสะดวก แหล่งเรียนรู้ และสื่อการ เรียนการสอน ด้านกระบวนการในการนำหลักสูตรไป ใช้ ในด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร และการวัดและประเมินผลการศึกษา รวมทั้งการบริหารจัดการหลักสูตร และในด้านผลที่เกิดขึ้นกับตัวครูเอง นักเรียน และโรงเรียน

3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน แผนการเรียนภาษาญี่ปุ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสารวิทยา ซึ่งมีการหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าความเที่ยงตรง (IOC)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บด้วยตนเอง โดยนำแบบประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเองและ รับคืนตามเวลาที่กำหนด ซึ่งแบบประเมินได้แบ่ง เนื้อหาออกเป็น แบบสัมภาษณ์ของผู้บริหาร แบบ สัมภาษณ์ของครูผู้สอน และแบบสอบถามของผู้เรียน

2. แบบสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการฝ่าย วิชาการ (ฝ่ายบริหาร) และครูสอนภาษาญี่ปุ่น (คน ไทย-คนญี่ปุ่น) ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วย ตนเองผ่านโทรศัพท์

3. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่ เรียนแผนการเรียนภาษาญี่ปุ่น ซึ่งเป็นผู้เรียนที่ใช้ หลักสูตรภาษาญี่ปุ่น ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสารวิทยา โดยให้นักเรียนกรอกข้อมูลด้วย ตนเองผ่านแบบสอบถาม Google Form จำนวน 117 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

2. ข้อมูลจากการสอบถามนักเรียนใช้การ วิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของ หลักสูตร

1.1 ด้านความเหมาะสมและเพียงพอของ ครูผู้สอน

ผลการประเมิน พบว่า ผู้บริหารและครู เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนสารวิทยามีการจัดสรร ครูผู้สอนด้านภาษาญี่ปุ่นที่เพียงพอต่อการจัดการ เรียนรู้ตามหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนด ซึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มี ครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นจำนวน 3 คน โดยแบ่งเป็น ครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่น (คนไทย) จำนวน 2 คน ครูผู้สอน ภาษาญี่ปุ่น (คนญี่ปุ่น) จำนวน 1 คน คุณสมบัติครูสอน ภาษาญี่ปุ่นโรงเรียนสารวิทยา มีครูสอนภาษาญี่ปุ่น ทั้งหมด 3 คน ครูไทย 2 คน และครูญี่ปุ่น 1 คน โดย ครูสอนภาษาญี่ปุ่นคนไทยสำเร็จการศึกษาระดับ

ปริญญาตรี สาขาภาษาญี่ปุ่น และครูญี่ปุ่น สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการสอน

ดังคำกล่าวของครูผู้สอนคนที่ 1 ที่กล่าวไว้ว่า “ครูชาวไทย สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาภาษาญี่ปุ่น และครูชาวญี่ปุ่น สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการสอน ”

ดังคำกล่าวของครูผู้สอนคนที่ 3 ที่กล่าวไว้ว่า “คุณสมบัติของครูชาวญี่ปุ่น ต้องจบการศึกษาระดับปริญญาตรี เกี่ยวกับการสอนหรือมีประสบการณ์ในการสอนภาษาญี่ปุ่น”

1.2 ด้านการเตรียมความพร้อมของครูผู้สอน

ผลการประเมินพบว่า ผู้บริหารและครูเห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนสารวิทยาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร โดยมีการจัดตั้งคณะทำงานในการวางแผนการดำเนินงานตามหลักสูตร เพื่อดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานที่ได้กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ ประกอบด้วยคณะของฝ่ายบริหารวิชาการ ครูวิชาการ คณะครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศทุกคน และครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นทั้งคนไทย และคนญี่ปุ่น เพื่อร่วมกันศึกษาหลักสูตรว่านักเรียนต้องเรียนตลอดหลักสูตรเป็นจำนวนกี่หน่วยกิต หลังจากนั้นกำหนดเนื้อหา ผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการที่จะใช้ในอนาคตของนักเรียน และร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานในการจัดการหลักสูตร และการนำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด จึงทำให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นอย่างดี

ดังคำกล่าวของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ ที่กล่าวไว้ว่า “การจัดการเรียนการสอนแผนภาษาญี่ปุ่น เน้นการสื่อสารที่สามารถนำไปใช้ได้จริง ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียน ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้เกิดการใช้ทักษะทางภาษาอย่างแท้จริง ประเมินได้ 360 องศา ทั้งจากการสังเกตการประเมินวัดผลในรายวิชา และกิจกรรมต่าง ๆ ”

ดังคำกล่าวของครูผู้สอนคนที่ 1 ที่กล่าวไว้ว่า “มีการศึกษาหลักสูตรแกนกลางว่านักเรียนต้องเรียนตลอดหลักสูตรเป็นจำนวนกี่หน่วยกิต หลังจากนั้นกำหนดรายวิชา ผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการที่จะใช้ในอนาคตของนักเรียน”

ดังคำกล่าวของครูผู้สอนคนที่ 2 ที่กล่าวไว้ว่า “ได้ร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานในการจัดการหลักสูตร และการนำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด” โรงเรียนสารวิทยามีการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาของครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่น ทางโรงเรียนสารวิทยา ได้มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนเข้ารับฝึกอบรมความรู้ทางภาษาญี่ปุ่นอย่างต่อเนื่องกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่จัดขึ้นอย่างเหมาะสม มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม โครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทย ญี่ปุ่น (TJYEC) โครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทย-ญี่ปุ่น โครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมโซเตะเทรุโค โครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทยญี่ปุ่นโรงเรียนสาธิตกะคุเก และโครงการเตรียมความพร้อมสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น ส่งผลให้ครูมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและการใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นอย่างดี

ดังคำกล่าวของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ ที่กล่าวไว้ว่า “ส่งเสริมการเข้ารับฝึกอบรมความรู้ทางภาษาญี่ปุ่นที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม 2 รูปแบบ ประกอบด้วยโรงเรียนในประเทศญี่ปุ่นมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่โรงเรียนสารวิทยา และครูโรงเรียนสารวิทยาไปแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมพร้อมกับนักเรียนที่ประเทศญี่ปุ่น”

ดังคำกล่าวของครูผู้สอนคนที่ 2 ที่กล่าวไว้ว่า “ทางโรงเรียนได้ให้การสนับสนุนให้ครูผู้สอนอบรมเพื่อพัฒนาตนเองของเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ”

1.3 ความเหมาะสมเพียงพอของงบประมาณ

ผลการประเมินพบว่า ผู้บริหารและครูเห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนสารวิทยามีการจัดสรรงบประมาณสำหรับเป็นค่าจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมปฏิบัติในการดำเนินงานหลักสูตรเป็นไปอย่างเหมาะสมและเพียงพอ โดยมีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับกิจกรรมวัฒนธรรมของญี่ปุ่น เช่น กิจกรรมค่ายภาษาญี่ปุ่น ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสารร่วมกันภายในค่ายเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมการดำรงชีวิตของคนญี่ปุ่น กิจกรรมทะเลาะเบาะแว้ง เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนแผนการเรียนญี่ปุ่น ม.4-6 แสดงความสามารถเกี่ยวกับวัฒนธรรม การแสดงญี่ปุ่นเช่น เต้นโคฟเวอร์ญี่ปุ่น การแสดงละครญี่ปุ่น การสาธิตการทำอาหาร

ญี่ปุ่น มีชุมชนวัฒนธรรมสอนการเขียนพู่กันญี่ปุ่น สาธิตการชงชาญี่ปุ่น การพับกระดาษโอริกามิ

ดังคำกล่าวของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ ที่กล่าวไว้ว่า “โรงเรียนจัดสรรงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมห้องเรียนภาษาญี่ปุ่นทั้งเงินอุดหนุนและเงินรายได้สถานศึกษา เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้รอบด้าน ตอบสนองต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาญี่ปุ่นของนักเรียน”

1.4 ด้านการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

ผลการประเมินพบว่า ผู้บริหารและครูเห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนสารวิทยามีการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ ได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอกับความต้องการในการดำเนินงานหลักสูตร โดยมีการจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้เพื่อความสะดวกในการเรียนรู้ของหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น เป็นแหล่งเรียนรู้เฉพาะภาษาญี่ปุ่น เช่น การจัดห้องเรียนให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ตรงแผนการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น โดยได้แบ่งเป็นห้องศูนย์ภาษาญี่ปุ่น 1 ห้อง และมีอุปกรณ์เสริมการเรียนรู้ เช่น เครื่องฉายภาพสไลด์ ลำโพง ไมค์ หนังสือเรียนภาษาญี่ปุ่น สื่อการสอนเกี่ยวกับวัฒนธรรม เช่น ชุดยูกะตะ เครื่องทำอาหารญี่ปุ่น (เตาตะโกยะกิ) และเครื่องแต่งกายของคนญี่ปุ่น ชุดกิโมโน ชุดยูกะตะ ซึ่งทำให้พบว่าโรงเรียนสารวิทยา มีแหล่งเรียนรู้ที่จะช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน แต่ยังมีปัญหาแหล่งเรียนรู้ด้านสื่อสนับสนุนด้านวัฒนธรรมของญี่ปุ่นยังไม่เพียงพอต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น เครื่องแต่งกายของคนญี่ปุ่น ชุดกิโมโน และชุดยูกะตะ ด้วยเป็นอุปกรณ์ที่ต้องลงทุนสูงจึงทำให้มีจำนวนจำกัดในการเรียนรู้ เป็นต้น

ดังคำกล่าวของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ ที่กล่าวไว้ว่า “โรงเรียนมีห้องศูนย์ภาษาญี่ปุ่น สื่อการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้ รวมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ต่างๆทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ”

ดังคำกล่าวของผู้สอนคนที่ 1 กล่าวไว้ว่า “ในห้องศูนย์ภาษาญี่ปุ่นมีอุปกรณ์เสริมการเรียนรู้ เช่น ไปเจกเตอร์ ลำโพง ไมค์ หนังสือเรียนภาษาญี่ปุ่น สื่อการสอนเกี่ยวกับวัฒนธรรม เช่น ชุดยูกะตะ เครื่อง

ทำอาหารญี่ปุ่น (เตาตะโกยะกิ) และเครื่องแต่งกายของคนญี่ปุ่น ชุดกิโมโน ชุดยูกะตะ

ดังคำกล่าวของผู้สอนคนที่ 3 กล่าวไว้ว่า “ห้องศูนย์ภาษาญี่ปุ่น 1 ห้อง และมีอุปกรณ์เสริมการเรียนรู้ เช่น ไปเจกเตอร์ ลำโพง ไมค์ หนังสือเรียนภาษาญี่ปุ่น สื่อการสอนเกี่ยวกับวัฒนธรรม

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการประเมินโดยนักเรียน พบว่า นักเรียนเห็นว่า สิ่งอำนวยความสะดวกมีความเหมาะสม เพียงพอ และสามารถใช้งานได้ อยู่ในระดับมากทุกข้อรายการ

ตาราง 1 ผลการประเมินด้านสิ่งอำนวยความสะดวกโดยนักเรียน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
1. ห้องเรียนภาษาญี่ปุ่น เพียงพอในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	4.26	0.81	มาก
2. ห้องเรียนและห้อง ปฏิบัติการมีสภาพที่ พร้อมใช้	4.16	0.87	มาก
3. มีเอกสารและหนังสือเรียน เพื่อประกอบการเรียน อย่างเพียงพอ	4.19	0.88	มาก
4. ความเหมาะสมของอาคาร สถานที่/ห้องเรียนในด้าน ความสะอาดและบรรยากาศ ทางวิชาการ	4.20	0.83	มาก
5. ความเหมาะสมของ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน	4.22	0.78	มาก
รวม	4.21	0.84	มาก

จากตาราง 1 จะเห็นได้ว่า นักเรียนเห็นว่าโรงเรียนมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกข้อรายการ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.03-4.26 โดยนักเรียนเห็นว่าห้องเรียนภาษาญี่ปุ่น เพียงพอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 รองลงมาคือ อาคารสถานที่/ห้องเรียนมีความ

เหมาะสมในด้านความสะอาดและบรรยากาศทางวิชาการ

ตอนที่ 2 ผลการประเมินด้านกระบวนการในการดำเนินงานหลักสูตร

การประเมินด้านกระบวนการในการดำเนินงานหลักสูตรเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดการเรียนการสอน การจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวัดและประเมินผลการศึกษา รวมทั้งความเหมาะสมของการบริหารจัดการหลักสูตรวัดได้จากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู ผลการประเมิน พบว่า ด้านกระบวนการในการดำเนินงานหลักสูตรมีความเหมาะสมผ่านเกณฑ์การประเมินทุกประเด็น มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ผลการประเมิน พบว่า ผู้บริหารและครูเห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนสารวิทยามีการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร โดยครูผู้สอนมีบทบาทในการวิเคราะห์หลักสูตร เอกสารที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ผู้เรียนนามวางแผนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดหาสื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลแล้วดำเนินการจัดการเรียนรู้ และจัดการชั้นเรียน ครูผู้สอนต้องเตรียมความพร้อมก่อนการสอนล่วงหน้า ซึ่งในบางครั้งกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องปรับให้เข้ากับธรรมชาติของและความแตกต่างของผู้เรียน ครูผู้สอนจะต้องเขียนคำอธิบายรายวิชา กำหนดโครงสร้างรายวิชาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนมีกรณีศึกษาการเรียนการสอนของครูผู้สอนทุกภาคเรียน โดยกำหนดให้ครูผู้สอนทุกคนต้องมีแผนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ เป็นต้น

ดังคำกล่าวของครูผู้สอนคนที่ 1 ที่กล่าวไว้ว่า “ครูผู้สอนต้องเตรียมความพร้อมก่อนการสอนล่วงหน้า ซึ่งในบางครั้งกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องปรับให้เข้ากับธรรมชาติและความแตกต่างของผู้เรียน” ดังคำกล่าวของครูผู้สอนคนที่ 2 ที่กล่าวไว้ว่า “ครูผู้สอนจะต้องเขียนคำอธิบายรายวิชา กำหนดโครงสร้างรายวิชาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนมีกรณีศึกษาการเรียนการสอนของครูผู้สอนทุกภาคเรียน โดยกำหนดให้ครูผู้สอนทุกคนต้องมีแผนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้”

2.2 ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ผลการประเมิน พบว่า ผู้บริหารและครูเห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนสารวิทยามีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหลากหลายรูปแบบทั้งกิจกรรมค่ายภาษาญี่ปุ่น การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทย ญี่ปุ่น การทดสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่น

ดังคำกล่าวของครูคนที่ 1 ที่กล่าวไว้ว่า “ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน เช่น กิจกรรมค่ายภาษาญี่ปุ่น การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทย-ญี่ปุ่นในประเทศไทย การสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่น การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมที่ประเทศญี่ปุ่น”

ดังคำกล่าวของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ ที่กล่าวไว้ว่า “มีส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน เช่น กิจกรรมค่ายภาษาญี่ปุ่น การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทย-ญี่ปุ่นในประเทศไทย การสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่น การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมที่ประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น”

ดังคำกล่าวของครูคนที่ 2 ที่กล่าวไว้ว่า “มีการจัดกิจกรรมค่ายภาษาญี่ปุ่น ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสารร่วมกันภายในค่ายเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมการดำรงชีวิตของคนญี่ปุ่น กิจกรรมทักษะ เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนแผนการเรียนญี่ปุ่น ม.4-6 แสดงความสามารถเกี่ยวกับวัฒนธรรม การแสดงญี่ปุ่น เช่น เต้นโคฟเวอร์ญี่ปุ่น การแสดงละครญี่ปุ่น การสาธิตการทำอาหารญี่ปุ่น มีชมวัฒนธรรมสอนการเขียนพู่กันญี่ปุ่น สาธิตการชงชาญี่ปุ่น การพับกระดาษโอริกามิ”

ดังคำกล่าวของครูคนที่ 3 ที่กล่าวไว้ว่า “มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและโครงการเตรียมความพร้อมสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น

2.3 ด้านการวัดและประเมินผล

ผลการประเมิน พบว่า ผู้บริหารและครูเห็นสอดคล้องกันว่า ทางฝ่ายบริหารวิชาการมีกรณีศึกษาทุกภาคเรียนทั้งแผนการจัดการเรียนรู้ และกรณีศึกษาจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนมีการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามผลการเรียนรู้ที่ได้รับไว้ในโครงสร้างรายวิชา โดยได้มีการวัดประเมินผลผู้เรียน 80 : 20 ด้านทักษะการปฏิบัติ และทักษะการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนทราบถึงพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง เช่น แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน แบบฝึกทักษะ ใบความรู้

ประเมินทักษะการพูด การเขียน การสังเกต และการประเมิน
จากการทำงานเดี่ยวและกลุ่ม และมีการประเมินการใช้
หลักสูตรภาษาญี่ปุ่นทุก 5 ปี

ดังคำกล่าวของรองผู้อำนวยการฝ่าย
บริหารวิชาการ ที่กล่าวไว้ว่า “ มีการนิเทศทุกภาค
เรียนทั้งแผนการจัดการเรียนรู้ และนิเทศการจัดการ
เรียนการสอน ผ่านการนิเทศภายในกลุ่มสาระการ
เรียนรู้ การนิเทศระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ การ
นิเทศโดยกลุ่มบริหารวิชาการและฝ่ายบริหาร โดย
รายงานระดับบุคคลผ่าน SAR ระดับกลุ่มสาระการ
เรียนรู้ผ่านงานนิเทศการศึกษา และรายงานให้แก่
ผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป”

ดังคำกล่าวของครูคนที่ 1 ที่กล่าวไว้
ว่า “ครูผู้สอนมีการมีการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของ
ผู้เรียนตามผลการเรียนรู้ที่ได้ระบุไว้ในโครงสร้าง
รายวิชา โดยได้มีการวัดประเมินผลผู้เรียน 80:20”

ดังคำกล่าวของครูคนที่ 2 ที่กล่าวไว้
ว่า “มีการกำกับติดตามหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นปรับปรุง
หลักสูตรทุก ๆ 5 ปี”

ดังคำกล่าวของครูคนที่ 3 ที่กล่าวไว้
ว่า “มีการทดสอบในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แบบทดสอบ
ก่อนและหลังเรียน แบบฝึกทักษะ ใบความรู้ ประเมิน
ทักษะการพูด การเขียน การสังเกต และการประเมิน
จากการทำงานเดี่ยวและกลุ่ม ”

ผลการประเมินของผู้บริหารและครู ยัง
สอดคล้องกับผลการประเมินโดยนักเรียนซึ่งนักเรียน
เห็นว่า ครูมีการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม
เสริม และการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมอยู่ใน
ระดับมากทุกข้อรายการ แสดงดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการประเมินด้านกระบวนการในการ
ดำเนินงานหลักสูตรโดยนักเรียน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
1. ผู้สอนชี้แจงจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ ของแต่ละครั้ง	4.25	0.81	มาก
2. ผู้สอนอธิบายเนื้อหาได้อย่าง ชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.27	0.84	มาก
3. ผู้สอนจัดกิจกรรมเรียนรู้ อย่างหลากหลาย	4.15	0.74	มาก
4. ผู้สอนใช้สื่อการสอนได้เหมาะสม กับเนื้อหาการสอน	4.17	0.95	มาก
5. ผู้สอนมีเอกสาร / ใบงาน / ใบ ความรู้ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ และนำมาตรวจ	4.23	0.86	มาก
6. ผู้สอนใช้คำถามที่กระตุ้นให้ นักเรียนได้คิดหาคำตอบด้วย ตนเองในขณะทำการสอน	4.34	0.76	มาก
7. การจัดการเรียนรู้ของผู้สอนช่วย ให้นักเรียนใช้ภาษา น้ำเสียง และ กิริยาท่าทางเหมาะสมกับระดับ ของบุคคล เวลา โอกาส และ สถานที่ตามมารยาทสังคมและ วัฒนธรรมของผู้เรียน	4.26	0.86	มาก
8. การจัดการเรียนการสอนของ ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ สื่อสารกับครูเจ้าของภาษา	4.13	0.82	มาก
9. การกำหนดเกณฑ์การวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้มีความชัดเจน และแจ้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้า	4.26	0.78	มาก
10. ผู้สอนวัดและประเมินผล นักเรียนตามผลการเรียนรู้ ที่ คาดหวังอย่างต่อเนื่อง	4.26	0.79	มาก
11. ผู้สอนทำการวัดและประเมินตาม วัน เวลา ที่กำหนดไว้	4.19	0.83	มาก
12. ผู้สอนทำการวัดผลตามสภาพ จริงของนักเรียน	4.29	0.77	มาก
13. ผู้สอนมีการวัดผลที่ครอบคลุม การอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน สื่อความ	4.33	0.78	มาก
14. ผู้สอนใช้รูปแบบการประเมินที่ เหมาะสมหลากหลาย	4.16	0.87	มาก
15. แบบทดสอบที่ผู้สอนใช้วัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ของ นักเรียนมีความสอดคล้องกับผล การเรียนรู้ที่คาดหวังและเนื้อหา	4.46	0.73	มาก
รวม	4.26	0.80	มาก

จากตาราง 2 จะเห็นว่า นักเรียนเห็นว่า ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลได้อย่างเหมาะสม ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นได้เป็นอย่างดี อยู่ในระดับมากทุกข้อรายการ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.09-4.46 โดยนักเรียนเห็นว่า แบบทดสอบที่ผู้สอนใช้วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนมีความสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 รองลงมาคือ ผู้สอนใช้คำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนได้คิดหาคำตอบด้วยตนเองในขณะทำการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34

ตอนที่ 3 ผลการประเมินด้านผลที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตร

ผลที่เกิดขึ้นจากการนำหลักสูตรไปใช้ ประกอบด้วย ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามเป้าหมายของหลักสูตร ประกอบด้วย (1) นักเรียนมีความรู้สามารถสื่อสารเป็นภาษาญี่ปุ่นทั้ง 4 ทักษะ ฟัง พูด อ่าน และเขียน (2) นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่น ทั้งด้านภาษา วัฒนธรรม และสังคมญี่ปุ่น (3) นักเรียนใช้ภาษาแสวงหาความรู้ ศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องราวและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาเพื่อเข้าถึงปรัชญาและวิถีคิดและวิถีชีวิตของคนญี่ปุ่น และ (4) นักเรียนสามารถเปรียบเทียบและถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยด้วยภาษาญี่ปุ่นอย่างสร้างสรรค์และมีเจตคติที่ดีต่อภาษาญี่ปุ่น ผลที่เกิดขึ้นกับครู และผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน วัดได้จากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู และแบบสอบถามนักเรียน ผลการประเมินพบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกประเด็น

3.1 ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามเป้าหมายของหลักสูตร

3.1.1 นักเรียนมีความรู้ ความสามารถสื่อสารเป็นภาษาญี่ปุ่นทั้ง 4 ทักษะ ฟัง พูด อ่าน และเขียน

ผลการประเมิน พบว่า ผู้บริหารและครูเห็นสอดคล้องกันว่า นักเรียนมีความรู้ความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาญี่ปุ่นครอบคลุมทั้ง 4 ทักษะ ฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาญี่ปุ่น ดังนี้

ผู้เรียนมีทักษะในการสนทนากับครูเจ้าของภาษาในการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน ผู้เรียน

สามารถพูดภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในชีวิตประจำวันกับกลุ่มเพื่อนและครูผู้สอน ผู้เรียนมีทักษะในการอ่านภาษาญี่ปุ่น การอ่านหนังสือสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น N1-N5 และมีทักษะในการเขียนตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น อักษรฮิระกานะ อักษรคะตะกานะ และอักษรคันจิ จากผลงานด้านภาษาญี่ปุ่นส่งผลให้ได้รับรางวัลการแข่งขันทักษะภาษาญี่ปุ่นครั้งที่ 7 ประจำปีการศึกษา 2562 จัดโดยศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโรงเรียนเทพศิรินทร์ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ตอบปัญหาเกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่น และรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 การแข่งขันเปิดพจนานุกรมภาษาญี่ปุ่น furigana และการแข่งขันการแข่งขันทักษะภาษาญี่ปุ่นระดับประเทศ (กรุงเทพมหานครและภาคตะวันออก) ได้รับรางวัลเหรียญเงิน การตอบปัญหาเกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่น และได้รับรางวัลเหรียญเงินการแข่งขันเปิดพจนานุกรมภาษาญี่ปุ่น furigana

3.1.2 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่น ทั้งด้านภาษา วัฒนธรรม และสังคมญี่ปุ่น

ผลการประเมินพบว่า นักเรียนมีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่น ทั้งด้านภาษา วัฒนธรรม และสังคมญี่ปุ่น ดังนี้ ผู้เรียนมีทักษะความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่นผ่านทางโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทย ญี่ปุ่น (TJYEC) โครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทย-ญี่ปุ่น โครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไชเตะเทรุไค โครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทยญี่ปุ่นโรงเรียนสาธิตตะกั่วทุ่ง ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งด้านภาษา วัฒนธรรมและสังคมญี่ปุ่นจากคนญี่ปุ่นได้เป็นอย่างดี

3.1.3 นักเรียนใช้ภาษาแสวงหาความรู้ ศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องราวและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาเพื่อเข้าถึงปรัชญาและวิถีคิดและวิถีชีวิตของคนญี่ปุ่น

ผลการประเมินพบว่า โรงเรียนนสารวิทยามีการแนะแนวในการศึกษาต่อจากรุ่นพี่หลาย ๆ มหาวิทยาลัย และรุ่นพี่ที่ประสบผลสำเร็จในการทำงานเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กับรุ่นน้อง นอกจากนี้ก็มีการแนะแนวจาก Jeducation และนักเรียน ในโครงการ AFS เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และมีความรู้ความเข้าใจเรื่องราวและวัฒนธรรมญี่ปุ่น

นอกจากนี้ครูผู้สอนยังมีการพานักเรียนไปศึกษาการแนะแนวการเรียนต่อและทำงานในประเทศญี่ปุ่น จากงาน Japan Expo Thailand ที่จัดขึ้นในกรุงเทพมหานครทุกปี

ดังคำกล่าวของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ ที่กล่าวไว้ว่า “มีการแนะแนวในการศึกษาต่อจากรุ่นพี่หลาย ๆ มหาวิทยาลัย และรุ่นพี่ที่ประสบผลสำเร็จในการทำงาน”

ดังคำกล่าวของครูผู้สอนคนที่ 1 ที่กล่าวไว้ว่า “มีการแนะแนวจาก Jeducation และนักเรียนในโครงการ AFS เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อประกอบอาชีพ”

ดังคำกล่าวของครูผู้สอนคนที่ 2 ที่กล่าวไว้ว่า “มีการพานักเรียนไปศึกษาการแนะแนวการเรียนต่อและทำงานในประเทศญี่ปุ่น จากงาน Japan Expo Thailand ”

4. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบและถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยด้วยภาษาญี่ปุ่นอย่างสร้างสรรค์และมีเจตคติที่ดีต่อภาษาญี่ปุ่น

ผลการประเมิน พบว่า นักเรียนสามารถเปรียบเทียบและถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยด้วยภาษาญี่ปุ่นอย่างสร้างสรรค์และมีเจตคติที่ดีต่อภาษาญี่ปุ่น พบว่า การจัดการเรียนรู้ของผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษา น้ำเสียง และกริยาท่าทางเหมาะสมกับระดับของบุคคล เวลา โอกาสและสถานที่ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของญี่ปุ่น สามารถเขียนภาษาญี่ปุ่นอย่างสร้างสรรค์ โดยที่ผู้เรียนสามารถสื่อสารกับกลุ่มเพื่อนในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมญี่ปุ่นและไทย และถ่ายทอดผ่านทางครูเจ้าของภาษาสรุปได้ว่า นักเรียนสามารถเปรียบเทียบและถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยด้วยภาษาญี่ปุ่นอย่างสร้างสรรค์และมีเจตคติที่ดี

ดังคำกล่าวของครูผู้สอนคนที่ 1 ที่กล่าวไว้ว่า “นักเรียนส่วนใหญ่สามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยด้วยภาษาญี่ปุ่นได้ ในการทำกิจกรรมโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทย ญี่ปุ่น”

ดังคำกล่าวของครูผู้สอนคนที่ 2 ที่กล่าวไว้ว่า “นักเรียนมีความรู้เพิ่มมากขึ้นและเข้าใจความคล้ายและแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมได้และสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้ถึงความคล้ายและแตกต่าง ”

ดังคำกล่าวของครูผู้สอนคนที่ 3 ที่กล่าวว่า “ในการจัดการเรียนการสอนชั่วโมงวัฒนธรรมญี่ปุ่น ได้มีการสอนวัฒนธรรมญี่ปุ่น และได้ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างของวัฒนธรรม”

ผลการประเมินของผู้บริหารและครูยังสอดคล้องกับการประเมินตนเองของนักเรียนแสดงดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการประเมินของนักเรียน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น
1. มีความมั่นใจในการใช้ภาษาญี่ปุ่นโต้ตอบกับครู	4.20	0.76	มาก
2. สามารถสนทนาด้วยภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถอธิบายสิ่งที่กระทำและความต้องการให้กับเพื่อนและกลุ่มได้	4.20	0.69	มาก
3. มีความสามารถเรียนวิชาที่มีการนำเสนอเนื้อหาด้วยภาษาญี่ปุ่นได้	4.14	0.76	มาก
4. มีทักษะการเขียนภาษาญี่ปุ่นอย่างสร้างสรรค์	4.13	0.83	มาก
5. กล้าแสดงออกอย่างมีเหตุผลตามแบบวัฒนธรรมต่างประเทศ	4.35	0.87	มาก
รวม	4.20	0.78	มาก

จากตาราง 3 จะเห็นได้ว่า นักเรียนเห็นว่า การเรียนหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น ช่วยพัฒนาความรู้และทักษะการใช้ภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกข้อรายการ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.10-4.35 โดยนักเรียนเห็นว่า การเรียนในหลักสูตรช่วยให้นักเรียนกล้าแสดงออกอย่างมีเหตุผลตามแบบวัฒนธรรมต่างประเทศมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 รองลงมา คือ นักเรียนสามารถสนทนาด้วยภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถอธิบายสิ่งที่กระทำและความต้องการให้กับเพื่อนและกลุ่มได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20

3.2 ผลที่เกิดขึ้นกับครู

ผลการประเมิน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น เห็นสอดคล้องกันว่า ครูมีความสามารถและมีพัฒนาการในการสอนที่ดี มีการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนตรงตามหลักสูตร มีการจัดห้องเรียนแผนการเรียนภาษาญี่ปุ่นทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย มีการจัดทำโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ การเขียนคำอธิบายรายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น มีการจัดศูนย์ภาษาญี่ปุ่น กิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้านภาษาญี่ปุ่นให้กับผู้เรียน มีการจัดทำโครงการต่าง ๆ ที่สอดคล้องและตอบสนองกับความต้องการของสถานศึกษาและผู้เรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมญี่ปุ่น ภาษาญี่ปุ่นบูรณาการเรียนรู้อให้กับผู้เรียนกับวัฒนธรรมญี่ปุ่น ส่งผลทำให้ครูผู้สอนมีความหลากหลายในการสร้างองค์ความรู้ให้กับผู้เรียน และยังสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียนที่จะนำไปพัฒนาตนเองต่อไป

ดังคำกล่าวของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ ที่กล่าวไว้ว่า “ครูเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการภาษาญี่ปุ่นเป็นอย่างดี ถ่ายทอดและขัดเกลาให้นักเรียนเป็นผู้มีความสามารถทางภาษาจนสามารถสื่อสารกับเจ้าของภาษาได้”

ดังคำกล่าวของครูผู้สอนคนที่ 1 ที่กล่าวไว้ว่า “ได้นำสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียน ภาษาและวัฒนธรรมที่แท้จริงของญี่ปุ่นมากยิ่งขึ้น”

ดังคำกล่าวของครูผู้สอนคนที่ 2 ที่กล่าวไว้ว่า “ทำให้สามารถดำเนินการสอนได้ตรงตามหลักสูตรครบถ้วน”

ดังคำกล่าวของครูผู้สอนคนที่ 3 ที่กล่าวไว้ว่า “สามารถวัดประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน ผ่านการทำงานอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ปฏิบัติการสอน และวัดประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงด้วยวิธีที่หลากหลาย”

3.3 ผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน

ผลการประเมิน พบว่า ผู้บริหารและครูเห็นสอดคล้องกันว่า การเปิดสอนหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นของโรงเรียนสารวิทยา ได้สร้างชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับ

ของผู้ปกครองจากรางวัลต่าง ๆ ที่การันตีถึงผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน เช่น ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ตอบปัญหาเกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่น และรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 การแข่งขันเปิดพจนานุกรมภาษาญี่ปุ่น furigana การแข่งขันทักษะภาษาญี่ปุ่นระดับประเทศ (กรุงเทพมหานครและภาคตะวันออก) จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับรางวัลเหรียญเงิน การตอบปัญหาเกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่น และได้รับรางวัลเหรียญเงินการแข่งขันเปิดพจนานุกรมภาษาญี่ปุ่น furigana และ ผ่านการคัดเลือกเพื่อไปแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทย-ญี่ปุ่น ณ เมืองทาคาซากิ จังหวัดกุมมะ ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 28 กันยายน – 6 ตุลาคม 2562 จำนวน 5 คน ส่งผลให้สร้างความมั่นใจในศักยภาพของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี

ดังคำกล่าวของครูคนที่ 1 ที่กล่าวไว้ว่า “โรงเรียนมีชื่อเสียงในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ได้รับการยอมรับจากนักเรียนและผู้ปกครอง รวมถึงหน่วยงานภายนอก และโรงเรียนในประเทศญี่ปุ่น จนได้เป็นสถานศึกษาที่เปิดรับให้นักเรียนจากประเทศญี่ปุ่นมาศึกษาชั้นเรียนและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมที่โรงเรียน”

ดังคำกล่าวของครูคนที่ 2 ที่กล่าวไว้ว่า “นักเรียนแผนการเรียนญี่ปุ่นได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ตอบปัญหาเกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่น และรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 การแข่งขันเปิดพจนานุกรมภาษาญี่ปุ่น furigana การแข่งขันทักษะภาษาญี่ปุ่นระดับประเทศ (กรุงเทพมหานครและภาคตะวันออก) จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับรางวัลเหรียญเงิน การตอบปัญหาเกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่น และได้รับรางวัลเหรียญเงินการแข่งขันเปิดพจนานุกรมภาษาญี่ปุ่น furigana”

ดังคำกล่าวของครูคนที่ 3 ที่กล่าวไว้ว่า “ได้ผ่านการคัดเลือกเพื่อไปแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทย-ญี่ปุ่น ณ เมืองทาคาซากิ จังหวัดกุมมะ ประเทศญี่ปุ่น ในปี 2562 จำนวน 5 คน

สรุปผลการประเมิน

การประเมินการใช้หลักสูตรภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนสารวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินความ

เหมาะสมและเพียงพอด้านปัจจัยนำเข้าของการนำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นไปใช้ 2) เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการในการนำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นไปใช้ และ 3) เพื่อประเมินความสำเร็จของผลที่เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการนำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นไปใช้ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ IPO Model (Input-Process-Output) ประชากรในการประเมินครั้งนี้ เป็นผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนสารวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ประกอบด้วย 1) รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ (ฝ่ายบริหาร) โรงเรียนสารวิทยา จำนวน 1 คน 2) ครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสารวิทยา จำนวน 3 คน 3) นักเรียนแผนการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น หลักสูตรภาษาญี่ปุ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสารวิทยา จำนวน 117 คน

ผลการประเมิน

1. ด้านปัจจัยนำเข้าของการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่าการจัดสรรครูผู้มีความรู้ความสามารถตรงตามสาขาภาษาญี่ปุ่นอย่างเหมาะสม ด้านงบประมาณได้จัดสรรทั้งเงินอุดหนุนและเงินรายได้สถานศึกษา สื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ทางด้านสื่อวัฒนธรรมยังไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน สิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน

2. ด้านกระบวนการในการดำเนินหลักสูตร พบว่าการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความแตกต่างกันทำให้ต้องปรับกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้ไม่ตรงกับโครงสร้างของหน่วยการเรียนรู้ มีการปรับตามความเหมาะสมของบริบทความยืดหยุ่นของผู้เรียน ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามผลการเรียนรู้ที่ได้ระบุไว้ในโครงสร้างรายวิชา

3. ความสำเร็จของผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตรภาษาญี่ปุ่น พบว่า นักเรียนมีทักษะในการใช้ภาษาญี่ปุ่นกับการสื่อสาร ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องส่งผลให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน การเปิดหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นได้สร้างชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง โรงเรียนได้รับรางวัลต่าง ๆ ซึ่งเป็นการประกันคุณภาพของหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น ที่การันตีถึงผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน

อภิปรายผล

ผลการประเมินการใช้หลักสูตรภาษาญี่ปุ่นโรงเรียนสารวิทยา พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้านที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากโรงเรียนสารวิทยามีกระบวนการดำเนินงานที่มีคุณภาพทั้งในด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการจึงส่งผลต่อนักเรียนเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร มีรายละเอียดในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร

ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรพบว่า โรงเรียนสารวิทยามีความพร้อมทุกด้านในการเปิดหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น มีการจัดหาครูชาวไทยที่มีความรู้ ความสามารถ จบด้านการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยตรง มีการจัดสรรงบประมาณในการจ้างครูเจ้าของภาษา และมีประสบการณ์ด้านการสอนมาสอนนักเรียน ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสสื่อสารกับครูเจ้าของภาษา ช่วยให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่น มีความกล้าแสดงออก และกล้าสื่อสารมากขึ้น ในเรื่องของการจัดสรรงบประมาณพบว่า โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับใช้ในการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ทั้งหนังสือ อุปกรณ์การเรียน สื่อการเรียนรู้ มีการจัดแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้มีความสำคัญมาก ชำรง บัวศรี (2546) ได้กล่าวไว้ว่า วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน หมายถึง เครื่องมือ เครื่องใช้และวัสดุต่าง ๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน นอกจากนั้นโรงเรียนยังมีการจัดค่ายภาษาญี่ปุ่นและแลกเปลี่ยนนักเรียนญี่ปุ่น ไทย ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง จึงส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาญี่ปุ่นในระดับดี อย่างไรก็ตามยังพบว่า ปัญหาเรื่องของสื่อโดยเฉพาะสื่อวัฒนธรรมซึ่งมีราคาสูงยังไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน ดังนั้นโรงเรียนควรมีการจัดสรรทุนในการสนับสนุนหรือหาสื่อที่มีราคาต่ำกว่า มาทดแทน

2. ด้านกระบวนการในการดำเนินงานหลักสูตร

ผลการประเมินพบว่า โรงเรียนมีการกำกับติดตามคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู โดยมีการนิเทศภายใน มีการจัดตั้งคณะทำงานอย่างชัดเจน และมีการควบคุมผ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ทำให้ระบบการดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ครูมีความสามารถในการสอน นอกจากการนิเทศติดตามแล้ว โรงเรียนมีการส่งครูเข้ารับการพัฒนาด้านภาษาญี่ปุ่นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ครูมีความรู้ ความสามารถ มีความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอน ครูได้มีบทบาทในการวิเคราะห์หลักสูตร พัฒนาหลักสูตรและออกแบบการจัดการเรียนการสอน ทำให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร สุนีย์ ภูพันธ์ (2546) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรที่ดีเป็นหลักสูตรที่ได้มาจากแนวคิดของบุคคลหลายฝ่าย ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร เช่น ผู้สอน นักวิชาการ นักพัฒนาหลักสูตร และผู้บริหาร เป็นต้น

3. ด้านผลที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรภาษาญี่ปุ่น

ผลการประเมินพบว่า นักเรียนมีทักษะนักเรียนมีทักษะในการใช้ภาษาญี่ปุ่นกับการโต้ตอบสนทนากับครูผู้สอนและเพื่อน สร้างความเชื่อมั่นในการเรียนภาษาญี่ปุ่น มีความคิดสร้างสรรค์กล้าแสดงออกอย่างมีเหตุผลตามแบบวัฒนธรรมญี่ปุ่น มีความเข้าใจจากกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอน ที่เป็นเช่นนั้น เนื่องจากนักเรียนได้มีโอกาสเรียนกับครูชาวไทยและครูชาวญี่ปุ่นที่มีความรู้ ประสบการณ์ในการสอน โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเสริม ทั้งค่ายภาษาญี่ปุ่น การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การทดสอบระดับความรู้ ตลอดจนกระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นของนักเรียน จึงส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร

ผลที่เกิดขึ้นกับครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร ส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะ ความรู้ ความสามารถด้านภาษา ทั้ง ฟัง พูด อ่าน เขียน และยังสอดคล้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุค 4.0 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นที่จัดขึ้นตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและยังเป็นฐานในการพัฒนาต่อยอดในด้านภาษาญี่ปุ่นต่อไป ที่เป็นเช่นนั้น เนื่องจากระบบการบริหารหลักสูตรที่เป็นระบบ มีการแต่งตั้งคณะทำงาน มีผู้รับผิดชอบโครงการ มีกลไกในการกำกับติดตามงานผ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ครู

ได้มีโอกาสในการวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตร จึงส่งผลให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร

ผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน พบว่า การเปิดหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นได้สร้างชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนจำนวนมาก โรงเรียนได้รับรางวัลต่าง ๆ ที่การันตีถึงผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน ที่เป็นเช่นนั้นเนื่องจากโรงเรียนมีการวิเคราะห์ความพร้อมของการเปิดหลักสูตร มีการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม ช่วยให้ได้ครูชาวญี่ปุ่นที่เป็นเจ้าของภาษาเข้ามาทำการเรียนการสอน มีการจัดสิ่งแวดล้อมความสะดวกและจัดแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนเป็นอย่างดี

4. ด้านรูปแบบการติดตามและประเมินผลโครงการ

พบว่า การนำรูปแบบ IPO MODEL มาใช้ช่วยให้ผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและครูผู้สอน ได้แนวทางในการติดตามและประเมินผลหลักสูตรที่ช่วยให้ได้สารสนเทศ สำหรับใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพต่อไป โดยจุดเด่นของรูปแบบนี้ เหมาะกับการประเมินหลักสูตรเนื่องจาก ธรรมชาติของการดำเนินงานหลักสูตรจะเป็นการทำงานในเชิงระบบ ที่เชื่อมโยงระหว่างปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลที่เกิดขึ้น การประเมินรูปแบบนี้ จะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้อง กับหลักสูตรได้ข้อเสนอแนะสำหรับนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างรอบด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 กระบวนการบริหารหลักสูตร ควรให้ความสำคัญในกระบวนการนิเทศติดตามให้ใช้เทคนิคการบริหารจัดการทีมงาน (Creating Teams with Edge) มาประยุกต์ใช้กับผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน โดยส่งเสริมให้เป็นทีมงานที่สามารถจัดการตนเองได้ (Self Managed Work Teams) โดยมีทิศทางหรือกระบวนการทำงานที่ชัดเจน จะช่วยลดภาระด้านการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรของฝ่ายบริหารได้ และสามารถสร้างทีมงานที่เข้มแข็งในการทำงาน

1.2 กระบวนการใช้หลักสูตรภาษาญี่ปุ่น ควรมีการกำกับ ติดตามผลของการใช้หลักสูตรภาษาญี่ปุ่น

ในแง่ของผลลัพธ์ และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตร เนื่องจากเปิดมาเป็นระยะเวลากว่า 10 ปี

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ในครั้งนี้ เน้นการประเมินแบบสรุปรวม (Summative Evaluation) เพื่อตัดสินคุณค่าของหลักสูตรและตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรหรือไม่ อย่างไร อย่างไรก็ตามควรมีการประเมินแบบก้าวหน้า (Formative Evaluation) ด้วยในการประเมินครั้งต่อไป จะช่วยให้ได้สารสนเทศสำหรับนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเพิ่มมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ธำรง บัวศรี. (2546). *ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบ และการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: ธนรัชการพิมพ์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อาร์ แอนด์ เอ็น ปริ้นท์.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). *แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตรยุคปฏิรูปการศึกษาไทย*. เชียงใหม่: โรงพิมพ์แสงศิลป์.